

en hij zich voorloopig met een gewone gemeubileerde kamer in de Aert van Nesstraat moest vergenoegen.

Maar aan het werk ging hij toch. „Nu ik hier in Rotterdam ben, ga ik eens wat maken van 't geen hier is en ik hoop, dat ik van U (Van Stolk) wel de toestemming zal krijgen eens een kijkje te komen nemen op Uwe graanzolders en pakhuizen, die soms zoo schilderachtig kunnen zijn. Er zijn een paar heele mooie in de Houttuinen”¹⁾.

Ondertusschen steunde Van Stolk zijn beschermeling voortdurend met geldzendingen, waarom deze telkens uiterst vrijmoedig vroeg. En ook zijn schilderijen trachtte hij aan den man te brengen door hem bij kunstkoopers te introduceeren.

De gebroeders Joseph en Pieter de Kuyper, toentertijd de grootste kunsthandelaars te Rotterdam, werden naar Breitner's atelier gesleept. En ook voor het inzenden op tentoonstellingen van Breitner's schilderijen verleende Van Stolk zijn hulp. Zijn eigen doeken De Hoefsmid en de Jonge dame in 't zwart werden daartoe uitgeleend, soms in hun geheel, soms ook alleen de lijsten voor andere in te zenden schilderijen.

De schilder zelf was inmiddels – we zijn in het voorjaar van 1883 – weer naar Den Haag getrokken en had zich geïnstalleerd aan de Beeklaan onder Loosduinen, adres den heer Schrijver. Somwijlen maakte hij een uitstapje naar Rotterdam voor familiebezoek. Hij bezocht dan meteen de kunstkoopers en rapporteerde Van Stolk zijn bevindingen: „Zondag ben ik nog in Rotterdam geweest en bij Deichman²⁾ en ben verbaasd en woedend geweest over de verregaande stupiditeit en pedanterie van dien heer. Alle schilderijen daar aanwezig waren beneden kritiek, waren enfin 't gewone duitsche academietuig. En zulke croutes, zulke korsten worden zonder twijfel heel duur, hij verzekerde 't ten minste, aan de Rotterdammers verkocht. Mastenbroek³⁾

1) Met deze twee mooie pakhuizen in den Houttuin, waar Breitner's vader toen woonde, zullen wel de nog bestaande nr. 46 (afgebeeld in Oude huizen van Rotterdam, blz. 79) en nr. 12 (afgebeeld in Rott. Jaarboekje 1926, blz. 190) zijn bedoeld.

2) Kunsthandel H. Deichman, Zuidblaak 84.

3) Kunsthandel J. van Mastenbroek, Schiedamschedijk 139.